

Univerzita Komenského v Bratislave
Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta
Kňazský seminár sv. Gorazda, Samova 12 , 949 01 Nitra
Študentský domov pri Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre
Pribinovo námestie č. 5, 949 01 Nitra

**Vstupné informovanie študentov ubytovaných v študentskom domove o ochrane pred
požiarmi a bezpečnosti a ochrane zdravia pri výchove a vzdelávaní.**

Dokument: BOZP	Vypracoval:	Schválil:	Počet výtlačkov: 2
Meno a priezvisko	Eva Cíbičková	ThLic. Marián Dragúň	Číslo výtlačku: 1
Funkcia	bezpečnostný technik	rektor	Účinnosť od dňa:
Dátum (deň, mesiac, rok)	31.01.2025	03.02.2025	04.02.2025
Podpis			

1.) Ochrana pred požiarmi.

Obsah a rozsah školenia ubytovaných o ochrane pred požiarmi:

- a) oboznámenie sa so všeobecnými požiadavkami ochrany pred požiarmi v objekte a v priestoroch Študentského domova pri Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre , Pribinovo námestie 5, 949 01 Nitra (ďalej len ako „ŠD“).

Požiar je každé nežiaduce horenie, pri ktorom sú bezprostredne ohrozené životy alebo zdravie fyzických osôb alebo zvierat, majetok alebo životné prostredie, pri ktorom vznikajú škody na majetku, životnom prostredí alebo ktorého následkom je zranená alebo usmrtená fyzická osoba alebo zviera.

Každý je povinný v súvislosti so vznikom a zdolávaním požiaru:

- a) vyhlásiť požiarneho poplach (**hlasným volaním HORÍ**)
- b) vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb,
- c) uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia, (napr. uzavretie dverí alebo požiarnych uzáverov),
- d) ohlásiť bez zbytočného odkladu zistený požiar na príslušnú ohlasovňu požiarov ŠD (resp. priamo na operačné stredisko Integrovaného záchranného systému na tel. č. 112 resp. 150),
- e) poskytnúť hasičskej jednotke osobnú pomoc na výzvu veliteľa zásahu hasičskej jednotky alebo obce. Ohlasovňa požiarov v ŠD je označená nápisom OHLASOVŇA POŽIAROV a je zriadená pri vstupe do ŠD.

Povinnosti zamestnancov a ubytovaných v prípade vzniku požiaru sú vymedzené v Požiarnych poplachových smerniciach. Organizáciu evakuácie osôb z objektu ŠD zasiahnutých alebo ohrozených požiarom upravuje Požiarne evakuačný plán. Tieto dokumenty sú umiestnené na vhodných miestach objektu tak, aby boli viditeľné a trvalo prístupné všetkým osobám.

Povinnosťou ubytovaných, ako aj osôb, ktoré sa so súhlasom ŠD zdržiavajú v priestoroch a objekte ŠD:

- a) dodržiavať vyznačené zákazy, plniť príkazy a pokyny týkajúce sa ochrany pred požiarmi,
- b) oznámiť bez zbytočného odkladu vznik požiaru,
- c) umožniť orgánom štátneho požiarneho dozoru vykonanie potrebných úkonov pri zisťovaní príčin vzniku požiarov a pri vykonávaní protipožiarnej kontroly,
- d) dôkladne sa pri prvom vstupe do objektu ŠD vždy oboznámiť s požiarne evakuačným plánom a požiarne poplachovými smernicami, ktoré sú umiestnené na viditeľnom mieste vo vstupných priestoroch objektu.

Spôsob vyhlasovania požiarneho poplachu:

Požiarne poplach sa v prípade vzniku požiaru v objekte ŠD vyhlasuje hlasným volaním **HORÍ**.

V objekte je možné vyhlásiť požiarne poplach tlačidlom hlásičom (sklenené krabičky červenej farby umiestnené na stenách v objekte na každom poschodí). Pozor! Pri akomkoľvek neprirodzenom hlásení v objekte ŠD (hlásenie cez rozhlas, megafón, neprirodzený zvukový signál a pod.) je potrebné vždy okamžite reagovať, okamžite zistiť o akú udalosť sa jedná a okamžite sa riadiť podľa danej situácie (opustiť urýchlene objekt a pod.).

Povinnosti zamestnancov, ubytovaných, resp. iných osôb pri vzniku požiaru na pracoviskách ŠD vyplývajúce z Požiarnych poplachových smerníc a Požiarneho evakuačného plánu:

Pri vzniku požiaru je potrebné:

- a) vyhlásiť požiarne poplach do okolia (**hlasným volaním „HORÍ“**),
- b) vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb,
- c) ohlásiť vznik požiaru telefonicky alebo osobne na ohlasovňu požiarov v objekte, kde vznikol požiar, väčšie požiare (ktoré nie je možné bezpečne uhasiť dostupnými požiarными zariadeniami – napr. hasiacim prístrojom) následne hlásiť aj telefonicky priamo na tiesňové linky integrovaného záchranného systému tel. č. 112 resp. 150,
- d) ak je to možné a bezpečné, odstrániť z blízkosti miesta požiaru do bezpečnej vzdialenosti horľavé materiály,
- e) pristúpiť k rýchlej likvidácii požiaru dostupnými prostriedkami, t. j. pomocou hasiacich prístrojov alebo pomocou požiarnych hydrantov (iba v prípade ak je požiar menšieho rozsahu a neohrozuje Vás priamo na živote a zdraví, do silne zadymených priestorov sa zakazuje vstupovať pre výkon likvidácie požiarov – v zadymených priestoroch hrozí veľké riziko udusenía!), POZOR - požiarne hydranty je možné použiť iba v prípade, že je v celom úseku objektu vypnutý elektrický prúd,
- f) na požiadanie veliteľa zásahu hasičskej jednotky poskytnúť osobnú resp. vecnú pomoc,
- g) pri hlásení požiaru na tel. č. 150, resp. 112 treba oznámiť nasledujúce údaje:
 - meno priezvisko osoby, ktorá hlási vznik požiaru,
 - číslo telefónu z ktorého sa požiar ohlasuje,
 - názov a presnú adresu objektu v ktorom vznikol požiar,
 - podrobne opísať situáciu na mieste požiaru (kde horí, čo horí, rozsah požiaru, zadymenia, poschodie na ktorom horí...). Po ukončení hlásenia počkať na spätný hovor dispečera, ktorý overí pravdivosť podávanej správy,
- h) urýchlene opustiť objekt, ak je ohrozený Váš život alebo zdravie.

K rýchlej likvidácii vznikajúceho požiaru slúžia **požiarnotechnické zariadenia** – požiarne vodovody (hydranty) a prenosné hasiace prístroje. Každý vzniknutý požiar a použitie požiarnotechnických zariadení je ubytovaný povinný bezodkladne nahlásiť v ŠD (ohlasovňu požiarov pre objekt alebo na určené tel. číslo).

Evakuácia z ohrozeného objektu a priestorov ŠD:

- evakuácia osôb z objektu zasiahnutého alebo ohrozeného požiarom sa vykonáva za pomoci privolaných zamestnancov. V mimopracovnom čase – za pomoci privolaných zamestnancov bývajúcich v objekte ŠD,
- evakuácia sa vykonáva v smere vyznačených evakuačných ciest cez chodby na jednotlivých podlažiach, po schodiskách a cez chodby, resp. vstupný vestibul objektu s východom na voľné priestranstvo,
- spôsob evakuácie: podľa okolností prebehne súčasná resp. postupná evakuácia samostatným odchodom, vyvedením, podľa potreby pomocou požiarnych vysokozdvížných plošín a požiarnych rebríkov jednotky Hasičského a záchranného zboru,
- po vyhlásení požiarneho poplachu je zakázané vracieť sa do izieb a priestorov objektu ohrozených požiarom,
- materiál a osobné veci je možné evakuovať len na základe pokynu riadiaceho evakuácie alebo veliteľa zásahu,
- po opustení priestorov objektu pri evakuácii je potrebné zotrvať na určenom mieste a neprekážať pri hasebnom zásahu, je zakázané zdržiavať sa pri vstupoch do objektu,
- miesto zhromaždenia osôb pri evakuácii – je potrebné sústrediť sa v dostatočnej vzdialenosti od objektu s ostatnými osobami (mimo dosahu zadymenia, plameňov a mimo vstupov do objektu),
- do priestorov objektu, kde bol požiar, je možné vstúpiť po likvidácii požiaru až po vydaní povolenia zodpovedného zamestnanca ŠD,
- o zdravotných ťažkostiach, úrazoch ktoré vznikli následkami požiaru, je potrebné informovať riadiaceho evakuácie ktorý zabezpečí poskytnutie prvej pomoci, alebo v prípade nutnosti je potrebné priamo volať rýchlu zdravotnú pomoc na tel. č. 112 resp. 155.

POZOR – pri evakuácii je prísne zakázané používať výťahy! Používajte vždy výhradne schodiská!

V súlade so zákonom o ochrane pred požiarmi je na pracoviskách ŠD zakázané:

- a) fajčiť, zakladať oheň alebo používať otvorený oheň v objekte a priestoroch ŠD,
- b) vypalovať porasty trávy, bylín, kríkov a stromov,
- c) poškodzovať a zneužívať prenosné hasiace prístroje a požiarne vodovody (hydranty), núdzové osvetlenia, zariadenia EPS (elektrická požiarne signalizácia),
- d) poškodzovať a odstraňovať dokumentáciu ochrany pred požiarmi rozmiestnenú po objekte,
- e) sťažovať a zamedzovať prístup k prenosným hasiacim prístrojom, požiarne vodovodom (hydrantom), hlavným uzáverom (elektrina, plyn, voda),
- f) poškodzovať, odpojovať, zaklinovať a demontovať samozatváracie zariadenia protipožiarne dverí,
- g) odkladanie bicyklov, nábytku, kvetináčov, odpadkov a iných predmetov v únikových cestách t.j. na chodbách, schodiskách, medziposchodiach, vo vestibule objektu (úniková cesta je trvalo voľný komunikačný priestor),
- h) vyvolať bezdôvodne požiarne poplach, privolať bezdôvodne hasičskú jednotku, alebo zneužiť linku tiesňového volania.

Porušenie uvedených zákazov sa považuje v ŠD za disciplinárny priestupok, na základe ktorého vedenie ŠD vyvodí voči ubytovanému dôsledky v súlade s internátnym poriadkom.

Hasiace prístroje:

Hasiaci prístroj je umiestnený na určenom stanovisku označenom piktogramom hasiaceho prístroja. Hasiaci prístroj je zariadenie obsahujúce hasiacu látku, ktorá pri uvedení do činnosti je vytlačaná pôsobením vnútorného pretlaku. Na každom hasiacom prístroji je uvedený druh hasiaceho prístroja (aké má zloženie hasiacej látky), návod na použitie a upozornenie, pre ktorú triedu požiaru je možné hasiaci prístroj použiť.

Triedy požiarov :

Trieda A: Požiare pevných látok (napr.- drevo, papier, slama, textil, uhlie, guma,....)

Trieda B: Požiare kvapalín (napr.- benzín, nafta, farba, olej, benzol, lak, alkohol, tuky, parafín...)

Trieda C: Požiare plynov (napr.- metán, propán, svietplyn, vodík, acetylén,....)

Trieda D: Požiare kovov (napr.- horčíka a jeho zliatiny s hliníkom)

V priestoroch ŠD sú rozmiestnené tieto druhy hasiacich prístrojov:

Práškový :

– používa sa na hasenie požiarov triedy A, B, C. Nepoužívať na hasenie požiaru triedy D a neodporúča sa hasiť stroje a prístroje citlivé na prach. Práškové hasiace prístroje sú vhodné na hasenie všetkých tried požiarov – pevných, kvapalných, plyných látok a na hasenie elektrických zariadení pod elektrickým napätím (pozor! iba nízkeho napätia). Nesmú sa však s ním hasiť ľahké alkalické kovy a ich zliatiny, horľavé kovy a jemná mechanika či elektronika. Do činnosti sa uvádza po vytiahnutí poistky pomocou pákovej spúšte. Prístroj pri hasení neotáčať hore dnom, došlo by k úniku výtlačného plynu.

Vodný:

– používa sa na hasenie požiarov triedy A. Je vhodný na hasenie pevných látok horiacich plameňom alebo tlejúcich látok (okrem kovov), napríklad: drevo, papier, slama, uhlie, textil, guma, plasty a horľavé kvapaliny rozpustné vo vode (napríklad alkoholy, aldehydy, ketóny). Nevhodný na hasenie: farby, laky, tuky, vosky, dechty, horľavé plyny. Do činnosti sa uvádza po vytiahnutí poistky pomocou pákovej spúšte. Prístroj pri hasení neotáčať hore dnom, došlo by k úniku výtlačného plynu. Vodným hasiacim prístrojom nemožno hasiť elektrické zariadenia pod elektrickým napätím!

CO₂ (snehový):

– je vhodný na hasenie požiarov triedy B a C a elektrických zariadení pod napätím (pozor! iba nízkeho napätia). Hasí efektívne požiare horľavých plynov, kvapalín ale i tuhých látok. Nesmie sa použiť na hasenie požiarov alkalických kovov! Oblasť použitia je široká: laboratóriá, serverovne, jemná elektronika, sklady horľavých kvapalín... Do činnosti sa uvádza po vytiahnutí poistky a následne stlačením pákovej spúšte. POZOR na možnosť vzniku omrzlín dotykom podchladených kovových častí po použití hasiaceho prístroja.

Požiarne hydranty:

- sú rozmiestnené po poschodiach objektu resp. v schodišťových častiach objektu. Požiarny hydrant je označený piktogramom. V prípade potreby vykonania hasebného zásahu po otvorení skrinky roztiahneme hadicu do blízkosti miesta požiaru (ak nie je hadica napojená k ventilu a na prúdnicu, tak ich pospájame). Keď dĺžka hadice nepostačuje, nadpojíme ju hadicou z druhého najbližšieho hydrantu. Po pustení vody do hadice a otvorení prúdnice vykonáme hasebný zásah. Pri type požiarneho hydrantu C 52 musia zásah vykonať min. 2 osoby. Pred použitím požiarneho hydrantu je potrebné vypnúť elektrický prúd v celom úseku, kde sa hasebný zásah bude vykonávať. Ubytované osoby majú prísny zákaz manipulácie na elektrických rozvodniach, preto sa na hasebný zásah odporúča použiť vždy vhodný hasiaci prístroj!

POZOR! Elektrické zariadenia pod napätím nehasiť vodou.

Hlavné vypínače - elektrických zariadení a uzávery vody sú označené bezpečnostným označením:

HLAVNÝ VYPÍNAČ, POZOR ELEKTRICKÉ ZARIADENIE, Hlavný uzáver vody, PLYNU.

2.) Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní. Základné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v priestoroch ŠD.

a) Ubytovaný je povinný dodržiavať:

- Povinnosti, príkazy a zákazy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, interných predpisov a ostatných predpisov na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia. Zo zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri 5. - práci (Zákon 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov), dodržiavať zásady bezpečného správania sa, zásady ochrany zdravia, zásady bezpečnej práce a dodržiavať predpísané pracovné postupy.
- Prísny zákaz fajčiť a manipulovať s otvoreným ohňom vo všetkých vnútorných a vonkajších priestoroch objektu (zákaz fajčiť na izbách aj balkónoch-terasách, zákaz sviečok, kahancov, vonných tyčieniek a pod.).
- Zákaz držať a užívať omamné látky a psychotropné látky.
- Rešpektovať a dodržiavať bezpečnostné a zdravotné označenia, ktoré sa vzťahujú na konkrétny predmet, činnosť alebo situáciu a poskytujú pokyny alebo informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa potreby prostredníctvom značky, piktogramu, symbolu a farby.
- Značky sa používajú na označenie zákazu, výstrahy, príkazu, na označenie únikových východov, únikových ciest a na umiestnenie a označenie prostriedkov prvej pomoci, ako aj na umiestnenie prostriedkov na hasenie požiarov.
- Dodržiavať zákaz vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti ustanovené osobitnými predpismi, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie.
- Dodržiavať zákaz vstupovať na strechy a terasy objektu . Zakazuje sa vykláňať sa z okien, cez balkóny a pod. .
- Po použití okamžite vypínať elektrické resp. plynové variče v kuchynkách a všetky elektrické spotrebiče, ktoré vo vašej neprítomnosti majú byť vypnuté.
- Po každom použití je potrebné neodkladne odkladať rýchlovarné kanvice zo stanovišťa (nenechávať ich zapojené v el. sieti na svojom podstavci), prípadne ich po každom použití vypínať z elektrickej siete.
- Dodržiavať zásady bezpečnej práce na elektrických zariadeniach (za elektrické zariadenie sa považuje zariadenie na premenu akejkoľvek energie na elektrickú energiu, prenos elektrickej energie, premenu elektrickej energie na inú energiu, t. z. prenosné, neprenosné, pripevnené a zariadenia držané v ruke).

Porušenie povinností a zákazov sa považuje za disciplinárny priestupok, na základe ktorého vedenie ŠD vyvodí voči ubytovanému dôsledky v súlade s internátnym poriadkom.

Ubytovaným je zakázané:

- Zakaz používania nepovolených tepelných elektrických spotrebičov, predovšetkým variče, el. špirály, ohrievače a iné....
- Zasahovať do akéhokoľvek elektrického zariadenia a vykonávať na ňom akékoľvek opravy, prípadne úpravy.
- Pracovať na nekrytých živých častiach elektrického zariadenia a dotýkať sa týchto častí priamo alebo akýmkoľvek predmetom.
- Vyradovať z činnosti bezpečnostné, ochranné a poistné zariadenia.
- Ovládať a obsluhovať elektrické zariadenie nebezpečným spôsobom.
- Používať a opravovať chybné a poškodené elektrické zariadenia.
- Zakazuje sa používať na upratovanie a udržiavanie hygieny na bunkách resp. izbách chemické látky a chemické prípravky s chemickým nebezpečným faktorom (označené symbolmi toxický, žieravý, dráždivý, škodlivý, horľavý) t.j. chemické látky a chemické prípravky, ktoré môžu poškodiť zdravie.
- Zakazuje sa vnášať ako aj skladovať v priestoroch ŠD horľavé kvapaliny.
- Do priestorov ŠD sa zakazuje vnášať ako aj skladovať akékoľvek zbrane.

Porušenie povinností a zákazov sa považuje za disciplinárny priestupok, na základe ktorého vedenie ŠD vyvodí voči ubytovanému dôsledky v súlade s internátnym poriadkom.

Povinnosťou ubytovaných je:

- Pri obsluhu elektrických zariadení postupovať podľa návodu a inštrukcií vydaných výrobcom a podľa stanovených pokynov.
- Starieť sa o to, aby elektrické zariadenia neboli preťažované alebo poškodzované, aby elektrické zariadenia a rozvody boli vždy voľne prístupné a nezaložené, aby z ich blízkosti boli odstránené ľahko aj ťažko zápalné horľavé látky a predmety ohrozujúce elektrické zariadenia a rozvody mechanickým, tepelným, chemickým a iným poškodením.
- Ihneď odpojiť chybné elektrické zariadenia a poruchu hlásiť správcovi budovy v ŠD (za chybné sa považuje zariadenie napr. s poškodenou izoláciou, páchnuce po spálení, dymiace, neobvykle hlučné, s nárazovým chodom, silným hučaním, trhavým rozbehom, iskriace atď.).
 - Ubytovatí študenti pri upratovaní a udržiavaní hygieny môžu používať len chemické látky a chemické prípravky bez nebezpečného chemického faktora a sú povinní oboznámiť sa s pokynmi výrobcu uvedenými na obale výrobku a dodržiavať:
 - predpísaný pracovný postup a návod na použitie,
 - pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - zásady bezpečnej práce, - zásady ochrany zdravia pri práci,
 - zásady bezpečného správania sa.

Ubytovatí študenti sú povinní používať vhodné osobné ochranné pracovné prostriedky podľa charakteru vykonávanej činnosti, ktoré sú uvedené na obale výrobku. Zakázané je používať poškodené osobné ochranné prostriedky alebo také, ktoré stratili ochranný účinok.

Ubytovaný sa zaväzuje:

- Budem sa riadiť internátnym poriadkom ŠD.
- Budem dodržiavať predpisy a opatrenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarmi.
- Budem si počínať tak, aby som svojim konaním neohrozil/a život a zdravie sebe ani iným.
- Budem sa vždy riadiť základnými pravidlami bezpečnej práce, bezpečného správania sa a ochrany zdravia a tak predchádzať úrazom.
- Budem používať len povolené a bezchybné elektrické spotrebiče a zariadenia.
- Ak zistím nedostatok, ktorý by mohol ohroziť bezpečnosť alebo zdravie, bezodkladne to oznámim správcovi budovy alebo ubytovanému zamestnancovi.
- Hlásim vždy každý nedostatok, ktorý potrebujem v priestoroch ubytovacieho zariadenia odstrániť, každú údržbu, opravu a iné na elektrickom zariadení ako aj na ubytovacom zariadení, takéto nedostatky sa nebudem nikdy pokúšať odstraňovať svojpomocne (nahadzovanie el. ističov, oprava el. zariadení, oprava nábytku a iné).
- Nebudem zakladať oheň, fajčiť ani manipulovať s otvoreným ohňom v priestoroch objektu ŠD.
- V kuchynke nenechám bez priameho dozoru zapnuté plynové alebo elektrické spotrebiče a budem rešpektovať zákaz používania nepovolených elektrických spotrebičov (variče, ohrievače.....) na izbách a pod. .
- Oboznámim sa s požiarnymi poplachovými smernicami, požiarnym evakuačným plánom, ktoré sú umiestnené na dostupných miestach po objekte ŠD a v prípade vzniku požiaru sa budem riadiť ich pokynmi.
- Nebudem poškodzovať vecné prostriedky ochrany pred požiarmi rozmiestnené po objekte t. j. prenosné hasiace prístroje, požiarné vodovody, núdzové osvetlenie, zariadenie EPS, samozatváracie zariadenia protipožiarnych dverí, dokumentáciu požiarnej ochrany atď. .
- Nebudem používať pri upratovaní a dodržiavaní hygieny na bunkách resp. izbách chemické látky a chemické prípravky označené symbolmi toxický, žieravý, dráždivý, škodlivý, horľavý t. j. chemické látky a chemické prípravky, ktoré môžu poškodiť zdravie.
- Ak spozorujem v objekte požiar, pokúsím sa požiar uhasiť (ak ma neohrozuje na živote alebo zdraví), ak to nie je možné, vyhlásim požiarny poplach volaním „HORÍ“ a bezodkladne požiar ohlásim na ohlasovňu požiarov alebo na určené tel. číslo.

Ubytovaný je povinný dôkladne sa oboznámiť s týmto dokumentom, riadiť sa ním a dodržiavať ním uvedené pravidlá a povinnosti.

Aktualizoval dňa 31.01.2025 technik BOZP a PO Eva Cíbičková